

$$f(x, y) = \frac{1}{MN} \sum_{u=0}^{M-1} \sum_{v=0}^{N-1} f(u, v) e^{j2\pi(ux/M + vy/N)}$$

$$u=0, v=0$$

$$f(0,0)e^0$$

1	1
1	1

$$u=1, v=0$$

$$f(1,0)e^{j2\pi \frac{x}{2}}$$

1	-1
1	-1

$$u=0, v=1$$

$$f(0,1)e^{j2\pi \frac{y}{2}}$$

1	1
-1	-1

$$u=1, v=1$$

$$f(1,1)e^{j2\pi(\frac{x}{2} + \frac{y}{2})}$$

1	-1
-1	1

$$\begin{bmatrix} Y & W \\ 1 & F \end{bmatrix} = f_{0,0} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} + f_{1,0} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} + f_{0,1} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} + f_{1,1} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$Y = f_{0,0} + f_{1,0} + f_{0,1} + f_{1,1}$$

$$W = f_{0,0} - f_{1,0} + f_{0,1} - f_{1,1}$$

$$1 = f_{0,0} + f_{1,0} - f_{0,1} - f_{1,1}$$

$$F = f_{0,0} - f_{1,0} - f_{0,1} + f_{1,1}$$

$$\Rightarrow f_{0,0} + f_{1,1} = 3$$

$$\Rightarrow f_{0,0} - f_{1,1} = 2$$

$$\Rightarrow f_{0,0} = \frac{5}{2}, f_{1,1} = \frac{1}{2}$$

$$f_{1,0} + f_{0,1} = -1$$

$$-f_{1,0} + f_{0,1} = 1$$

$$\Rightarrow f_{0,1} = 0, f_{1,0} = -1$$

$$\begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 4 \end{bmatrix} = \frac{5}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} - 1 \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} + 0 + \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow F = \begin{bmatrix} \frac{5}{2} & 0 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

۲.الف. از آن جایی که هیچ اطلاعاتی نسبت به تصویر نداریم بخش حقیقی دامنه فرکانسی می تواند هر مقداری داشته باشد و نمی دانیم کدام مقادیر صفر یا ثابت هستند. پس در حالت کلی ابعاد قسمت حقیقی دامنه فرکانسی در فضا برای یک تصویر n در n ، n^2 است.

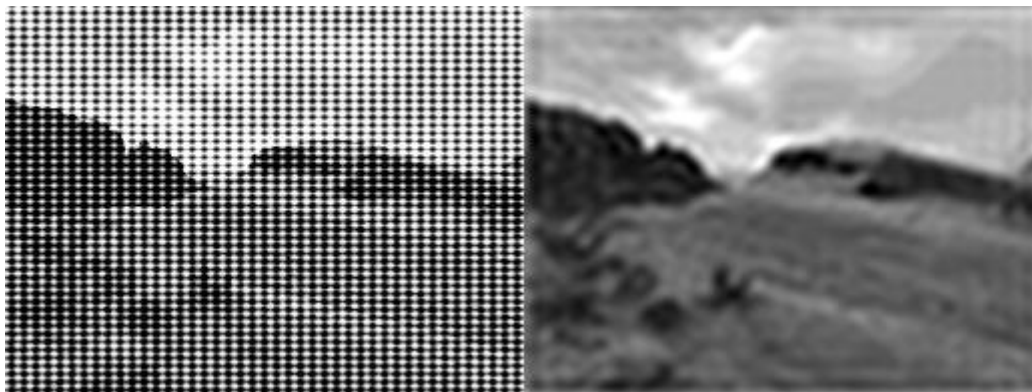
۲.ب. برابر میانگین شدت روشنایی (رنگ) پیکسل های تصویر است.

$$F(u, v) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x, y) e^{-j2\pi (ux/M + vy/N)}$$

$$\Rightarrow F(0, 0) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x, y)$$

۳.پ. بدلیل وجود نویز نمک و فلفل شدیدتر در تصویر داده شده، وقتی فیلتر میانگین گیر اعمال می شود اثر تارشدگی بدی ایجاد می شود و انگار نقاط نویزی بجای اینکه پاک شوند، پخش می شوند چون مقدار نویز (یا همان داده پرت) با بقیه مقادیر سالم تصویر میانگین گرفته می شود و روی آن مقادیر سالم اثر می گذارد. وقتی نویز نمک و فلفل شدید نباشد این اثر قابل چشم پوشی است و زیاد حس نمی شود اما در تصویر داده شده به خوبی قابل مشاهده است و اصلا مطلوب نیست. در حالی که وقتی از فیلتر میانه گیر استفاده می شود چون داده های پرت بعد از مرتب کردن چند پیکسل مجاور در ابتدا یا انتهای پیکسل ها قرار می گیرد وقتی میانه می گیریم با احتمال بسیار زیادی پیکسل داده پرت حذف می شود (مگر اینکه تعداد پیکسل های نویزی در یک مجاورت انتخاب شده بسیار زیاد باشد که میانه هم از پیکسل های نویزی انتخاب شود) ایراد فیلتر میانه گیر در قسمت های نازک تصویر است که ممکن است به علت اقلیت بودن پیکسل های آن شی نازک تصویر، شی را به طور کامل از دست بدهیم و مقداری از جزئیات تصویر پاک شوند.

۳.ت. برای رهایی از نویز می توانیم قبل از اینکه فیلتر مشتق گیر را اعمال کنیم از فیلترهای رفع نویز (مثل میانگین گیر یا میانه گیر) استفاده کنیم. برای اینکه فیلتر نویزگیر در کار فیلتر مشتق گیر اخلاص ایجاد نکند و تغییرات ناگهانی رنگ تصویر را از بین نبرد، می توانیم در راستای عمود بر راستای اصلی، نویزگیر را اجرا کنیم. مثلا اگر می خواهیم در راستای افقی از تصویر مشتق بگیریم می توانیم فقط در راستای عمودی نویزگیر را اجرا کنیم. (مثلا کرنل میانگین گیر را طوری تنظیم کنیم که فقط در راستای عمودی مقدار داشته باشد)

تصویر حاصل در کنار تصویر نویزی در فایل `denoised_by_fft.png` ذخیره شده

```
denoised = image.copy()

height = denoised.shape[0]
width = denoised.shape[1]

# Convert to freq domain
denoised = np.fft.fft2(denoised)

# Remove 80% of middle freqs and keep 10% of beginning and 10% of ending freqs (because of circularity of freqs)
keep_ratio = 0.1
denoised[int(height * keep_ratio):int(height * (1 - keep_ratio))] = 0
denoised[:, int(width * keep_ratio):int(width * (1 - keep_ratio))] = 0

# Convert back to space domain
denoised = np.fft.ifft2(denoised).real
return denoised
```

بعد از کپی گرفتن از تصویر اصلی، به کمک `numpy.fft` تصویر را به فضای فرکانسی بردم. (`fft.fft2` تبدیل فوریه ۲ بعدی است) سپس ۸۰٪ فرکانس‌های بالا را حذف کردم. از آن جایی که ماهیت فرکانس‌ها به خاطر یکی بودن 0 و 2π حالت چرخشی (*circular*) دارد پس ۱۰٪ از فرکانس‌های نزدیک صفر و از ۱۰٪ فرکانس‌های انتهایی (که در واقع بسیار نزدیک به صفر هستند) را نگه داشتم و بقیه را حذف کردم. این کار را هم در راستای x و هم در راستای y انجام دادم تا قسمت‌های با فرکانس بالا که نمایانگر تغییرات شدید ناگهانی هستند (و احتمالاً نویزها را شامل می‌شوند) حذف شوند و در نهایت نویزها از بین بروند. در نهایت پس از برگرداندن به دامنه مکان از بخش حقیقی خروجی استفاده کردم.

۴.ب. نسبت پیک سیگنال به نویز در کاربردهای پردازش تصویر برای سنجش میزان نویزی بودن یا کیفیت رفع نویز بکار می‌رود. هرچه عدد بزرگ‌تری بدست آید یعنی تصویر شامل نویز کمتری است و اگر به ازای خود تصویر بدون هیچ تغییری بخوایم PSNR محاسبه کنیم از آن جایی که MSE صفر می‌شود به $PSNR=100$ خواهیم رسید که بهترین حالت است و هرچه کوچکتر از ۱۰۰ باشد یعنی توان نویز در تصویر داده شده بیشتر است.

پس از رفع نویز تصویر وقتی PSNR تصویر نویزی و تصویر رفع نویز شده را محاسبه می‌کنیم مشاهده می‌کنیم PSNR بعد از رفع نویز تقریباً سه برابر شده که نشان‌دهنده عملکرد مناسب تابع رفع نویز است.

```
PSNR between noisy image and original image = 8.122255096865844
PSNR between denoised image and original image = 24.804180799257377
```

۴.پ. نویز ضرب شونده یعنی نویزی که در آن مقدار سیگنال خالص در فرآیند نویزی شدن ضرب در مقدار سیگنالی نامطلوب می شود در حالی که در نویز جمع شونده مقدار سیگنال اصلی با سیگنالی دیگر جمع می شود.

```
for i in range(X):  
    for j in range(Y):  
        noise[i,j] = f(i,j)*100  
  
noisy_image = original_image + noise
```


در اینجا نویز اضافه شده از نوع جمع شونده است چون بعد از ساخته شدن سیگنال اضافی نویز با تصویر اصلی جمع شده نه اینکه در مقادیر آن ضرب شود.

منابع:

سوال ۴.الف: [numpy.fft.fft2 — NumPy v1.23 Manual](#)

[numpy.fft.ifft2 — NumPy v1.23 Manual](#)

[Image denoising by FFT — Scipy lecture notes \(scipy-lectures.org\)](#)

سوال ۴.ب: [Python | Peak Signal-to-Noise Ratio \(PSNR\) - GeeksforGeeks](#)

[نسبت سیگنال به نویز چیست؟ — از صفر تا صد — فرادرس — مجله \(faradars.org\)](#)

سوال ۴.پ: [What are additive and multiplicative noise? - Quick Image Processing](#)

[Research Guide \(gofastresearch.com\)](#)